

Prologus

oppreſerunt & iolēter. Alij ſo pturbant eccliam p falſas ſcripturas interpretaciones. & tales p idoneā intelligunt idumea em accipit ſepe in ſcriptura p ſynagoga. q falſas interpretaciones ſungit in ſacta ſcriptura ad puerrens da myſteria rpi. put. ſ. eſa. rruj. ca. in additionibz.

In eo. ca. vbi dicit in poſtū. Et mūdabo ſanguinē eoz.

Sed dno. Ep illud verū bū. Et mūdabo ſanguinē eoz que nō mūdauē rā. **D**io. Dundar do mir' ſanguinē pctō rū in euāgelio quem prius in lege nō mūdauerat.

Incipit expoſitio primi plogi fm b'itro nē in amos ppham.

O Sias rex rē. Iſti pphere tres plogi p' mittunt. q' rū iſte p' m' ē in q' hiero. p' c' d'it hoc mō. **P**rimo em ponit quoddā in c' d'is p qd accedit ad principale. euz dicit. Sias rex rē. **P**rius paliter ar rra intēdit rāgere. **P**rimo tps di

uulgationis hui' pph'ie cū cā efficiente. ibi. **A**h hunc itaq' terremotū. ſcdo materiā. ibi. In eas gētes q' lectio nē rē. tertio quorū dā r'entoz in p'ncipali ope ponit ex poſitionē ibi. Et q' idē ppheta. **D**icit itaq'. a Sias rex d' quo hē. ſ. palip. rvi. b Cū dei reli. ſoli. emula ref. i. amaret vel imitaret. v. ſus. **E**muloz inſtaf amar iuy det ac imitaf. **I**n opus. nlo de vocabulis bible inueni es erēpla de iſtis ſignificationibz. **D**e iſto d' in. ſ. pal. rvi. **F**ecit qd rectū erat in p'ſpectu dñi iuxta oia q' fecer rat amafias pater ei'. **C** **P**rimo religionis amore p uocat'. **S**riū legi. ſ. palip. rvi. vbi d'z. **E**ū roboratus eſſet elatu' eſt cor ei' in interitū ſuū. & neglexit dñm deū ſuū. **I**ngreſſuſq' tēplū dñi adolere voluit incenſum ſup altare thymiamatis. ſolutio. in hoc q' intēdebat pmouere diuini cultū nō neglexit dñm ſz dilexit ppter ſ' aut' d'z dñm neglexiſſe q' pceptū nō ſnauit. v. ſi d'z hic. **D** **L**ō tra pceptū legis moyſi rē. **A**ſie. rvi. b. **L**u. r filij tui cu' ſtodeat ſacerdotiū veſtrū. & oia q' ad cultū altaris p'nerēt & intra velū ſunt p ſacerdotes adminiſtrabunt. ſi q' ex tēri' acceſſerit occideſ. **I**te **A**u. i. a **I**nuenies ſimile. **E** **P**aralyſomeno. rvi. **F** **S**acerdotale officiū p'ſu mere conatus eſt. v. ſi azarias ſacerdos & alij ſacerdotes dñi dicebāt et. ſ. pal. rvi. **N**ō eſt tui offici' ozia vt adoleas incenſum dñi. ſz ſacerdotū dñi. **S** eſt filioz aarō. q' cō ſecrati ſunt ad huiſcemodi miniſterū. **G** **O** b eam rem terremotū rē. v. ſi hiero. ſup p' m' u' z a m' o s **O** zias q' & azarias q' indebitū ſacerdotiū ſibi vendicās p'cuſſus ē lepra in fronte & terremot' fact' eſt mag' p torā iſrlm. **B** **L**u' terremot'. **I** **S**riū zacharias ppha meminit ruij. ca. vbi d'z. **F**ugietis ſicut fugiſtis a facie terremot' in dieb' dñi reg' iuda. **D**io. **Q**ui vlt' p'ās ſacerdotiū le p'ra p'cuſſus ē. ad cui' impietate' tora terra mora eſt.

Incipit plogus i amos prophetam.

O Sias rex cū dei religionē ſolicite emularet. nimo religionis amore puocat' d' pceptum legis moyſi atrepto thuriſculo. v. in hystoria libri ſe cū di' paralyſomeno oñdif' ſacerdotale officiū p'ſume re conat' ē. **O** b eā rē terre motū i tēplo dei exortū cō ſtat. cui' etiā zacharias p pheta meminit. **A**nte hūc itaq' terremotū amos p pheta rpi b'z p'dicti reg'. et rpi b'z hieroboā filij ioas reg' iſrl. i eas gētes q' ele

le hieroboā filij ioas ad dñm hieroboā filij nabath de q' iſrl. Reg. rii. & deinceps. ſiſt. ſ. p. ſ. r. & deinceps i multis locis. de hieroboā ar filio ioas legi. iſrl. Reg. ruij. g. l. In eas gen. q' elect. op. ſunt. ſ. p'io & ſcdo legi' ibi de gazā & de tyro. de edom. d' filij am mō. & de pluribz alijs

eritōe pphēſe ſū r. i. dei ob eascās q's memorauit af futura' denunciat. **E**t q' idē ppha in ſequētibz. ait. **S**up tribz impietatibz & ſup q' tuoz nō puertā eum tertio peccatoz idulgētā deū dare poſſe ſignificat. que q' rto eadē pctā admittētibz. nec penitētā nec in dulgētā daturz annūciat. **A** p ignis ſimilitudinez que i p'dictas gētes imitēdū p'dicit. graue atq' ir reuocabile dei irā ad euer ſionē earū dē ciuitatū p'cef ſurā voluit demōſtrare.

A Te alius plogus. **T**os ppheta pa ſtor & rultic' & ruz

m Quas memorauit ſubidem cū dicit **S**up tribus ſceleribus rē.

n Et q' idē ppha. i. q' dñs p ppham dicit ibi q' nō p'cet ſup ſce leribz eoz ſignat q' p' cere potuit.

o In ſequēti. ſ. poſt tps tactū in q' ppha' ult. qd rāg' i titulo. & poſt p'minationē dñi tactā in p'mupio ex ordi' ſibi. **D**ñs de ſyō p **A** rē. (rugiet rē.

tertio q' p'io rāg'itur tps. ſcdo p'minatio. tertio ſubūg'it. **S**up tribz ſcleribz rē. vel

Tertio. i. ter peccatū p'mittētibz ſiue ite rātibz ſignat ſe poſſe indulgere. ſz nō quar to qd itelligi d'z q' ruz ad ſenſum myſticum. ſ. ſm que q' rto d'z ite rare q' p' ſuetudinarie finaliter iterat. **P**ec

cator idulgētā deū dare poſſe ſignat. **Q**ue ſz deū. **Q**uarto eadē pctā admittētibz. i. cōmittētibz rē. h' poſtq' dixerat q' illos nō puertaret. ſubdit deſtructi onē illoz futura' p ignē. ſic p'is i ſingul' p'ribz v' ſi ſubūg'it s. **A** p ignis ſimilitudine. & dicit. **I**gnis ſimilitudine (hic. nō ignē. q' q' ſi i nihilā erāt poſtea redacti p'ſecutiōe ill' imiſſa a dño ppter pctā eoz. **P**redictat ibidē. ſ. p'io & ſcdo. v. **E**arū dē. ſ. q's p'io noiauit. ſ. gazam r'p' **E**xplicat qualiſcūq' expoſitio iſtius prologi. cum rē. **I**ncipit ſecundi plogi expoſitio.

A Dos ppha rē. **I**ſte ſcōs plogus tres hz ptes p'ncipales. **I**n prima tangunt cauſe opis. **I**n ſcōba ponit auctozis cōmendatio ſpāl'is. ibi. **A**mos ſo interpretat'. **I**n tertia ſubdit pphete cōmendatio general' ibi. **I**n vitate em' vor' oim' pphetar' rē. **I**n prima cā effi c'ies multipliciter deſcribit. primo q' r'ū ad nomē cū d'z. **A**mos. ſcdo q' r'ū ad officiū cū d'z. **P**ropheta. tertio q' r'ū ad additōnē cū d'z. **R**ultic'. quarto q' r'ū ad opis p'ſuetu dinē cū d'z. **R**uboz mora diſtrungēs. q' r'ū q' r'ū ad modū agēti cū d'z. **P**aucis verbis explicari nō pot. in q' tangit cā formalis. ſexto q' r'ū ad actū ppheta' ibi. **D**ic loqui tur ad r'accas pingues rē. in qua tangit cā materialis. **I**n ſcōba pte auctoz' ſpāl'iter a q' tuoz cōmendat'. primo ex abū d'ātia g'ie ibi. **I**nterptat' omiſ'. ſcdo ex offici' digni tate. ibi. ppetauit inter ceteros rē. tertio ex debita. ad p phetiā diſpoſitione. ibi. **E**ſſe q' ipe ppheta ſi poterat rē. q' r'ū ex v'itate & vniuerſalitate doctrine. ibi. **Q**ui etiā tuba ſua rē. **D**ñs viſiſ l'ie iſrlam'. a **A**mos. ecce no mē pphē. b **P**ropheta. officio. c **R**ultic' cōdi tione. d **R**uboz mora diſtrungēs opis cōſuetudine r'ud ſumitur de amos. r'ij. vbi ſcribit. **A**mentari' ego ſum vellicans ſiccomotos id eſt diſcerpens frondes ſi

Prologus

comori et altarū arbor ad pastū pecorū ita dicit glo. inf. lūna. vñ desstringēs vellēas et discerpēs p eodē accipiūt. Itē glo. marginal dicit ibi. Sicomor? ide q rubi afferēs mora q pastorū famē depellit et folia elurē pecorū. In opusculo d' erocabulis bible plenus inuenies de rubo et sicomoro.

D Paucis v'bis explicari nō pot' ppter v'borū pfunditatē et p'lyritatē et ne mireris q' dicit p'lyritatē q' p'lyritū op'ruit ipm esse. **E** Quis enī digne id ē sufficienter et cōf' f' spū (petenter. mar. i. exp'met possit g' Quattuor scelera damasci. c. j. primo h' septimo et octauo gradu iude. et i' rael. j. ij. gradus appl'at hic loc'. q' in vij. gradu. i. septimo loco inuehit' i' iudā. i. cōtra duas tribus relicto deo idolis deditas. et in octauo gradu. i. i octauo loco i' isrl'. i. q' decē tribus. quarū ita p'cā enumerat. **I** Ipe loquitur. j. iij. **L** Ad vaccas p'ingues. h' tāg'it maria. **M** Ruiturā. j. vi. ca. **M** Domū maiores decē tribus p'pter maiore multitudinem. **N** Inuoreq' duarū tribuū scissionibus. id est captiuitate. lxx. annorū. hier. xxx. **O** Ipe cernit fictorem locuste. infra. vij. fictore appellat dñm creatorē et spū ratorē locuste. i. exercit' assyriorū. vñ hiero. in originali. Quid dñs semnacherb regē assyriorū cum infima mltitudine exercit' instar locuste vnumera comedētis cēv' tūru de cui' aduētū h'f. iij. Reg. xvij. et Esa. xxxi. **P** Et stantē dñm. infra. vij. q' Sup murū litā. hec est tra hiero. et Ad adamantiū. hec ē tra. lxx. vide supra expositionē postā in epla ad paulinū. **S** Et vñ cinū pomorū. infra. vij. a. Attrahentē supplicia p'cōrib'. **T** Et famē. vij. f. s. in epla ad paulinū hec plēn' expōnunt. **N**ō dicit ver. s. infra. vij. vbi dicit sed iudicēdi v'bu dei p' qd' inuit illā famē fore audicēdi v'bu increatū qd' vnicū v'bu est. nō v'bu creata q' plura sūt. **V** Onustus. onere g'c. i. g'cā spūali q' subleuat ad eclū. q' on' dicitur q' graue reddūt maturitate morū. et de isto onere dicit Barth. xi. Jugū enī meū si rane est. et on' meū leue. **P** Prophetant inter ceteros. i. iohelē naum ionā osce esaiam. et omēdar in h' q' dicit in alijs p'phas. qd' enī inter plures bonos opponit nō pot' h'fē latentā mali. **Y** Estē quippe nō poterat. ita vñ et ita sufficienter. **Z** Nisi pastor ante fuisset. q' in illo officio instruit' fuit siltudinibus et cēplis q' p'ponit p'phando. sicut tangit in multis glo. infra. vñ et hic q' nō erat pastor spūal' magnū h'nt' comodū de materiali officio pastorali. q' p' hoc fuit

abulioz ad officii p'phandi. multo magis pastores spūali. **T**uba sua. i. p'dicatione sō (rituales ad h' sunt ritiles. noza et apta iohel. ij. Canite tuba in syon glo. **P**ublice p'dicare p'nam. et hū dicit. **P**ublice. ad modū tube q' cōter audit a bonis et a malis. et publica p'dicatione publice delectat bonos. offēdit autem oblitatos. **A** Lanq' tuba spūalis. ad d'iferētia materialū. de q' dicit. nūmeri. x. Fac ubi duas tubas argenteas. **S**cripū est. Esa. xl. Sup montē ex. et. iij. m. alcende. et. et p'phat quicūq' expulso ista. plogi.

In veritate enī vox oīm p'phetarū tanq' tuba spūal' ē p'dicās i' ecclia. **P**im q' scripū est. **A**lcēde in montē ex cellum. tu q' euāgelizas syō ex alta vocē tuam q' p'dicās i' m. **A**lcē al' plogus **I**amos p'pha et pastor nō fuit pat' esaiē. p'phē q'q' zil le. p'pha extiterit. **N**ā alijs l'ris ille. alijs iste apud hebreos scribit' q' d'iferētia l'iterarū apud latinos nō h'nt' et ille fortis vel robustus. hic vir auulsus i'ceptat. q' loq'itur i' decē tribus. q' p' idola etiam a cultu dei et a regno dauid erat auulse. **F**uit autē regnatio e' ex oppido thecue. qd' sermiliaribus distat a bethleē. curā gerēs pecorū in latitudine capoz q' sē primi oppido thecue i' q' b' humi aride atq' harenorūz senihil' oīno frugū gignit. sed yberinnis p'cauis abū

Hec seminiū? et. q' in prima pte notificat p'pha multipliciter. primo p' psonalē d'iferētiā ibi. **N**ō fuit p'f' elia. scd' o p' scripture d'iferētiā ibi. **N**ā alijs l'ris ille. terio p' nois i'nterpretationē ibi. **E**t ille fortis vel robustus et. q' p' suā p'gnationē ibi. **F**uit autē p'gnatio e' et. q' in toto p' officij p'suetudinē scz sollicitudinē pastorale ibi. **C**urā gerēs pecorū et. sexto p' puctus seu p'uerationē ibi. **E**t h' numero pastor et. septimo q'ntum ad i'nterpretatū. ibi. **I**mperit' sermone. octauo q'ntū ad cognitiā ibi. **S**z plēn' sciētia. **V**is visis i'nterere i'ntistamus **B**ater esaiē. de q' Esa. i. **A**lio esaiē filij amos. **C**oq' zil le. i. p'f' esaiē. **C** Prop'ha extiterit. **E**saiē xxxij. a. **D** Nam et alijs l'ris ille. **S**amos pater esaiē. vñ dicit hiero. in originali. **I**lle scribit' per primā et vltimam sui nois l'ram aleph et sade. et i'nterpra' fortis atq' robustus. hic vō p' apū et famech. et i'nterpra' p'f'is auul' medie littere. men et rau. et rinq' puenientes sunt. **E** **A** cultu dei. iij. Reg. xij. **E**t a regno dauid. iij. Reg. xvij. **G** Distat a bethleem. ad meridianam plagam. sicut dicit hiero. **H** In quibus campis. **N**ihil oīno frugū gignitur hūo erisente arida atq' harenosa. ista littera sat' plana ē. sed q' cōior littera est. hūmū aride atq' harenose ipius expōsitioni i'ntistendū est. pot' aut' expōni dupliciter. pot' enī

Incipit tertij plogi expōsitiō s'm britonē **I**amos p'pha et. i' h' terio p' logo pcedi tur p' h'ic modū. p'io ei ambiguitate remota notificat p'phē p' sona cū dicit. **I**amos p'pha et. scd' d'efinis na' p'phationis t'p's. ibi. p'phauit autē et. terio ponit p'phētie materia. ibi. **D**ap'ie autē et. q'ro exp'mit' d'uisē electiōis grā q' ad p'phiam vocat' est ibi. **I**stic ablatū. quīs to subijugit final' ipi us p'seneratia ibi. quē amasias et. sexto fit mēto de ipius mor' te et sepultura ibi. p'

in Amos prophe.

diei q' illi genitui struunt cu h qd dico capis ex vi de monstracionis essente sic. b In qui. cam. i hu mi aride r harenose. i. humi arida r harenosam haben...

dant r id cuncta sunt plena pastoribus r sterilitas terre p'p'efat pecoz multitudi ne. Ex hoc numero pastoruz fuit amos iperit' p'mone sz plen' scia. Prop'hetavit aut' eisd' epibz qbz iobel nau' ionas osee esaias. Sz aliquatulu' exozus e' p'p'hetare anqz esaias. Marie at 5 dec' trib' locut' est. pau ca de duabz iterferes. huc ablatu' de numero pastoz misit d'ns. vt i samaria p'p'hetaret. que amasias sa cerdos frequenter plag' af flixit. rad' e' fili' ei' ozias ve cre per tympora transfirir. Post hec semiuu' i terrā suā euect'. post aliq' dies

seo si sint tertie. ablatiuo tā in loco qz de loco vel p loz cū. vt carthagine sup. carthagine venio. carthagine trā seo. qd' etiā semp in pluralibz inuenit. vt athenis sus arbenis venio athenis transeo. Et paucis interpositis subdit. Inueniunt r quedā appellatiua supra dictā regu la fuāria. et militie militia militi. domi domū mo. bnni mū mo. Itē nota q' qñ nomē ponit p aduerbio. aduerbiū est fm qd qz absolute tenet. nomē at simpliciter. vñ possunt ei iungi adiectiua vel alia substātiua no mina in cōsonitate accidētū. sicut p'z hic r i ouidio eplaz in scda epla scribit. Itqz aliqz iam nunc doctas eat inquit athenas. Cōstruam' itaqz lēam. In quibz cā pis. Nihil omnino frugū gignit' humi aride atqz harenose. i. in humo arida atqz harenosa. Itē p' exēpla p'z s'iam supra posita p'z q' noia aduerbialiter posita qñ qz ponunt cū verbis significantibz motū. qñqz cū signi ficantibz quietē. Itē ostidit p' exēpla ouidij dicentis. In tertio metamorphoseos. Spargit humi iussos mo'ra lia semina dentes. Itē in eodē. Spectat humi positus geminū cen lumina sydos. Itē in doctrinali scribit. Ro thomagi studeas vel rome deinde mozeris. Dilite tñ atqz domi residebis humiqz. Itē grecism' dicit sic. Ro me rothomagi vernone mo'at athenas. Romā rotho magū vernonē tendit arbenas. Roma rothomago ver none redibat athenis. Rute mo'at' humi milureqz do mi. Rus tendebat humū militiāqz domum. Rute redi bat humo militiāqz domo. Dicūt aut' grāmatici q' ista q'ruoz appellatiua sequunt' regulas p'riorū noim quia sunt appropriata ad necessariā saluatiōis vite humane duo ad defensionē extrīsecā. dom' n. defendit a pluuia r grādine militia ab hostibz. r alia duo q' ad defensionē intrīsecā scz rus qd' necessariū ē ad culturā. vt inde po

alaf. r hum'. i. fra humida r gramifosa. vt iumēta pafca tur. l hūc ablatū de nūero. h h' j. r. m. Quez amasias sacerdos. betbel de quo legit' infra. r. f.

Explicit qualificuncz expositio istius plogi. Incipit postilla fratris nicolai de lyra sup amos cū

additionibus pauli episcopi burg. Caplm. i.

dolore vulner' expirauit se pulcrusqz e' cū patribz suis. Explicit plogus. Incipit Amos ppheta. I.

Verba amos qui fuit i pa storibus the cue. q' vidit sup ist' i die bus ozie reg' iuda. r i die b' hieroboā filij ioas reg' ist'. ante duos annos ter remor'. Et dixit. Dñs d' syon rugiet r d' hierlm da bit vocē suā. Et lurerunt speciosa pastoz. et ericca tus ē veterer carmeli. Dec dicit dñs. Sup trib' sce leribus damasci. r sup qz tuoz nō conuertam eum.

Verba amos Dec ppheta que ter tio loco p' res diuidi tur i p'hemū r tracta crati qui incipit ibi. Et dicit in prima par tep: uno notificatur auctor et noie cū dz a Verba Amos. Et iste est alius ab illo q' fuit pater esai. licet veterqz fuerit ppheta Ille enī fuit nobilis r de genere regio. hic aut' rusticus. Ille ē scribit in hebreo p' lit terā aleph in principi pio r fide i fine. iste vo p' lēam apn in p'z cipro r saniech in fi ne. Propter q' ille to bustus. hic ausus in terptat. Notificatur etiā ex officio cū dz.

b Qui fuit in pastori. theene. Est aut' thecua territo riū segenibz inceptū. sunt ibi tñ pascua aialū secūda. ses cūdo ostidit q' pphetauerit cū dz. c Que vidit sup ist' i. sup regnū decē tribuū 5 illud principalt' ppheta uit secūdario tñ 5 plura alia regna. vt videbit. tertio osti dū tps in quo pphetauit. r primo in generali cū dz. d In dieb' ozie regis iuda r in dieb' hieroboam. Isti enī simul regnauerūt partialiter tamen. qz vltima pars regni hieroboā r prima regni ozie simul cōcurrūt. vt pa ter. iij. Reg. r. ozias tñ ibi noia' azarias. qz fuit b'no' mi'. scbo in speciali cū dicit. e Ante duos annos terremot'. Ozias enī rex iuda in supbiā elat' voluit of ferre thymiana in tēplo dñi sup altare incensi. r tūc a dño fuit lepra percussus. r fuit etiā tūc terremot' ad ostē dendū iram dei 5 ipm de quo terremotu dicit' pleniuz Sacha. r. iij. Amos cepit pphetare p duos annos ante f. Et dicit. Hic incipit tractat' in quo primo pphetat 5 plura regna in generali. scbo magis i speciali ibi. Dec dicit. Circa primū dicit. Et dixit. s. amos a deo inspira' g. Dñs de syon rugiet. itā enī dñi contra regna (rus. in sequētibz exp'ssa designat metaphozice p rugitū leo nis qui est terribilis. r dicit. h De syon. eo q' ibi in tēplo erat p'p'etato: iū. qd' erat quasi sedes dei vt dictū fuit. Cro. r. r. videbat' pphete imaginare q' vor dei lo quentis ad se ex illo loco pcederet vsqz ad eū. i Et lurerūt speciosa pastoz. i. habitaciones r maneria p'lo rā r regnoz infra scriptoz. l Et ericatus est veterer carmeli. i. cūo defictet p'is cuius ibet regni. sic enī so nat trāslatio chaldaica r iō nō ē hec ppheta de sterilitate futrua p numiā siccitatē r credit' aliq' h' ē locutio me raph' ca ad designādū desolationē regnoz infra scri ptoz. l Dec dicit. Hic p'z pphetizat magis in spes